

1. גב' [REDACTED] אלנזלי, ת.ז. [REDACTED]

2. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)

ע"י ב"כ עוה"ד מיכל לופט

רח' הרכבת 42, תל אביב, 67770

טל': 03-6244120 ; פקס: 03-6244130

העותרת

- נ ג ד -

מדינת ישראל - שר הביטחון

- מתאם פעולות הממשלה בשטחים

- מינהלת התיאום והקישור לרצועת עזה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז דרום אזרחי

רח' קרן היסוד 4, באר שבע 84105

טל': 073-3801222 פקס: 02-6467058

המשיבה

תגובה מקדמית לעתירה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מדינת ישראל (להלן – "המשיבה" או "המדינה"), לפי העניין, מתכבדת להגיש תגובה מקדמית מטעמה לעתירה.

פתח דבר

1. ענייננו בעתירה להורות למשיבה ליתן החלטה בבקשתה של העותרת 1 להיכנס לישראל לצורך קיום ראיון אשרה בקונסוליה האמריקאית שבירושלים המזרחית, ראיון שעתיד להתקיים ביום 24.1.2017.

2. ייאמר מיד, כי בקשתה של העותרת להיכנס לישראל לצורך הראיון בקונסוליה שתואם ליום 24.1.2017 התקבלה במת"ק עזה, באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית אשר מושבה בתוך הרצועה, רק ביום 27.12.2016 (או יום-יומיים בסמוך למועד זה) (להלן – "הבקשה השנייה"), ולא חמישה (5) חודשים עובר להגשתה של העתירה, כנטען בעתירה.

3. המשיבה תטען, כי דין העתירה להידחות על הסף הן מחמת היותה **עתירה מוקדמת** מצד אחד והן מחמת **העובדה שהעתירה התייתרה**, מצד שני, שכן לאחר הגשתה של העתירה שבנדון, זומנה העותרת לתחקור במעבר "ארז" על ידי גורמי הביטחון, וניתנה החלטה שלא להתיר כניסתה לישראל בשל **טעמים ביטחוניים פרטניים**.
4. בנסיבות אלה, בשים לב לכך שהסעד המבוקש בעתירה הינו להורות למשיבה "**להשיב לבקשתה** של העותרת ולאשר את יציאתה מרצועה עזה ולהיכנס לישראל..." (ההדגשה במקור), הרי שהעתירה שבפנינו, **במתכונת הנוכחית**, התייתרה.
5. ככל שהעותרת תבקש לעתור כנגד ההחלטה לסרב בקשתה לכניסה לישראל, הרי שעליה להגיש עתירה חדשה.
6. מעבר לדרוש ולמען הזהירות בלבד, תטען המשיבה כי דין העתירה להידחות אף לגופה, שכן ההחלטה שלא להתיר את כניסתה של העותרת לישראל הינה מוצדקת וסבירה, נובעת **מטעמים ביטחוניים פרטניים** אשר בגינם אין להתיר את כניסתה של העותרת לישראל וכן מפאת חשש מהסיכון הביטחוני הנשקף מכניסתה, שכן על פי הנמסר מגורמי הביטחון, מן המידע המצוי בידם עולה, כי העותרת 1 מצויה בקשר עם גורמי פח"ע.
7. המשיבה תוסיף ותטען כי לעותרת, תושבת רצועת עזה, ככל נתין זר, ובמיוחד כתושבת של שטח עוין הנשלט בידי ארגון טרור המצוי בעימות מזוין נגד מדינת ישראל, אין כל זכות שבדין להיכנס לישראל לצורך שהוא.
8. יתירה מכך, בעניינה של העותרת קיימת התנגדות ביטחונית פרטנית של גורמי הביטחון לאישור כניסתה לישראל, מטעמי הסיכון הביטחוני הנשקף מכניסתה. זאת, בשים לב לכך שהיעדר התנגדות ביטחונית מהווה תנאי מהותי למתן היתר להיכנס לישראל במסגרת מדיניות התנועה המצמצמת הקיימת בין מדינת ישראל לרצועת עזה, הנובעת מן המציאות הביטחונית-מדינית.

תמצית העובדות הדרושות לעניין

9. בהתאם לנוהלי העבודה ולהסכמות של ישראל מול הרשות הפלסטינית, כלל הבקשות של תושבי רצועת עזה להיכנס לשטח ישראל, מוגשות אך ורק על ידי הוועדה האזרחית הפלסטינית שמושבה ברצועת עזה, היא הגוף האמון, מטעם הרשות הפלסטינית, על סינון, תעדוף והעברת הבקשות של תושבי הרצועה לצד הישראלי – וזאת לפי שיקול דעתה העצמאי. (ראה מסמך "סטאטוס הרשאות לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל" (להלן: "סטאטוס הרשאות"), הזמין באינטרנט, בעמוד 13.

העתק החלק הרלוונטי מתוך מסמך "סטאטוס ההרשאות" מצורף לתגובה זו כנספח א'

10. על פי בירור שנערך במנהלת תיאום וקישור לרצועת עזה (להלן "מת"ק עזה" או "המת"ק"), ביום 9.8.16 (או יום-יומיים לפני כן) הועברה למת"ק בקשתה הראשונה של העותרת להיכנס לישראל לצורך קיום ראיון אשרה בקונסוליה האמריקאית שתואם ליום 8.9.16 (להלן – "הבקשה הראשונה"). הבקשה הועברה לבדיקה ביטחונית פרטנית, ולאחר סיומה של בדיקה זו בסוף חודש אוגוסט 2016, הבקשה סורבה מטעמים ביטחוניים פרטניים.
11. ביום 12.12.16 פנה ארגון "גישה" במכתב למוקד פניות הציבור במת"ק עזה, בעניין רצונה של העותרת 1 להיכנס לראיון שגרירות בישראל. קצינת פניות הציבור של המת"ק ("קפ"ץ") השיבה לבאי כוח העותרת בכתב ביום 21.12.16, שם עדכנה כי אכן הועברה בעבר למת"ק עזה בקשה כאמור על ידי הוועדה האזרחית הפלסטינית בחודש אוגוסט 2016, וכי אותה בקשה סורבה מטעמים ביטחוניים פרטניים (תשובה זו מצורפת לעתירה כנספח ע/5). יש לציין כי נפלה טעות סופר בתשובת הקפ"ץ - נכתב כי הבקשה הועברה למת"ק ביום 17.8.16, אך למעשה היא הועברה כבר ביום 9.8.16 (או יום יומיים בסמוך למועד זה), כאמור לעיל.
12. יצוין למעלה מן הצורך, כי מבירור עם קפ"ץ מת"ק עזה, ולמיטב זיכרונה, שיחת הטלפון המתוארת בפסקה 10 לעתירה בינה לבין נציג ארגון "גישה" ביום 19.12.16, לא התנהלה כפי המתואר בעתירה, אלא למיטב זיכרונה דבריה בשיחת הטלפון תאמו את הדברים שנמסרו בתשובתה בכתב ביום 21.12.16.
13. על פי בדיקה שנערכה במת"ק עזה, ביום 27.12.16 (או יום-יומיים לפני כן) התקבלה במת"ק עזה באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית בקשתה השנייה של העותרת להיכנס לישראל לראיון שגרירות בתאריך 24.1.2017. הבקשה הועברה לבדיקה ביטחונית פרטנית אצל גורמי הביטחון המוסמכים, ובדיקה זו טרם נסתיימה ביום בו הוגשה העתירה, וטרם התקבלה באותו שלב החלטה בבקשה השנייה של העותרת.
14. ביום 10.1.17 התקבל מאת ארגון "גישה" מכתב נוסף במוקד פניות הציבור במת"ק עזה, בו דרש הארגון להתיר את כניסתה של העותרת לראיון שגרירות, הפעם ביום 24.1.17. הארגון ציין כי העותרת הגישה בקשה חדשה בוועדה האזרחית ביום 20.12.16. במכתבו, עוד הארגון מציין במפורש כי אותה בקשה שהוגשה בחודש אוגוסט 2016 סורבה מטעמים ביטחוניים והיא ישנה ובלתי רלוונטית עוד. הארגון נענה במכתב תשובה מיום 15.1.17 כי הבקשה החדשה אכן הועברה למת"ק עזה מידי הוועדה האזרחית והיא עודנה בטיפול.
15. מלבד שתי הבקשות המפורטות לעיל, לא הועברו למת"ק עזה בקשות נוספות לכניסה לראיון שגרירות שהוגשו מטעם העותרת באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית. משכך, אין כל יסוד לטרוניה שמעלה באת כוח העותרת כנגד התנהלות המשיבים, לפיה כביכול אשמת המשיבים היא בדרך כלשהי כי זהו "המועד החמישי" שנקבע לקיום ראיון האשרה, לאחר שהעותרת החמיצה ארבעה מועדים לקיום הראיון בעבר.

בהקשר זה יובהר, כי העובדה שתושב הרצועה הגיש בקשה בוועדה האזרחית הפלסטינית שברצועת עזה בתאריך מסוים – אין משמעותה כי הבקשה גם הוגשה למת"ק עזה באותו יום. הוועדה האזרחית הפלסטינית מגישה למת"ק עזה בקשות לפי שיקול דעתה ובמועדים שהיא בוחרת, והיא רשאית לדחות בקשתו של תושב על הסף או לתעדף בקשות של תושבים אחרים על פניו.

זאת ועוד, האינטראקציה המתוארת בעתירה בין העותרת לבין נציגי הוועדה האזרחית הפלסטינים, אשר על פי הנטען סירבו לקבל את בקשותיה הנוספות של העותרת בין יולי 2016 עד דצמבר 2016, אינה עניין למת"ק עזה ואין למת"ק כל מידע או מעורבות בעניין זה. למותר לציין, כי המת"ק לא שולט על החלטות הוועדה האזרחית להסכים לקבל בקשות מסוימות מתושבים מסוימים ולהעבירן למת"ק, ומתי, ואילו בקשות היא בוחרת לסנן.

16. כאמור בפתח דברינו, ביום 22.1.2017 נערך לעותרת תחקור על ידי גורמי הבטחון. על יסוד הערכת גורמי הביטחון בדבר סיכון ביטחוני הנשקף מכניסתה של העותרת לישראל, הוחלט על ידי הגורמים המוסמכים לסרב לבקשתה של העותרת לכניסה לישראל **מטעמים ביטחוניים פרטניים**.

17. **יצוין כי המידע הביטחוני אשר נוגע לעותרת ואשר עמד בפני המשיבה יוצג לעיני כב' השופט במעמד צד אחד במועד הדיון.**

העימות המזוין בין ישראל לרצועת עזה

18. מאז חודש ספטמבר 2000 מתנהל נגד מדינת ישראל עימות מזוין מצד ארגוני הטרור הפלסטיניים. ראו לעניין זה, בין השאר, בג"ץ 7015/02 עגורי נ' מפקד כוחות צה"ל, תק-על 1021, (3)2002. עימות זה לא פסק ואף התגבר לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה, ביטול הממשל הצבאי ותום שליטתה האפקטיבית של מדינת ישראל ברצועה, בשנת 2005.

גם לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה ממשיכים ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה לפעול נגד מדינת ישראל ותושביה, בין היתר, באמצעות ירי רקטות לעבר שטח ישראל, פיגועים, וניסיונות לפגוע באזרחים ובחיילים במעברים שבין הרצועה לישראל, לאורך גדר המערכת ובשטח המדינה. מדינת ישראל נלחמת בכך, בין היתר בדרך של צמצום התנועה בין רצועת עזה וישראל, בשני הכיוונים.

19. הצורך הביטחוני החיוני בצמצום התנועה מרצועת עזה לישראל נובע אף מן האירועים הביטחוניים שהתרחשו בחודש יוני 2007, במסגרתם איבדה הרשות הפלסטינית את שליטתה ברצועת עזה וזו עברה לשליטה בלעדית של ארגון החמא"ס, אשר נטל את השלטון בה בכוח הזרוע. ראו, לעניין זה, פסק דינה של כב' הנשיאה ביניש בבג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה, תק-על 1213 (1)2008, כדלקמן:

"בהקשר זה נציין, כי מאז חודש ספטמבר 2005, אין עוד לישראל שליטה אפקטיבית בנעשה בשטח רצועת עזה. הממשל הצבאי שהוחל בשטח זה בעבר בוטל בהחלטת הממשלה, וחיילים ישראלים אינם שוהים באזור זה באופן קבוע ואף אינם מנהלים את המתרחש בו. בנסיבות אלה, אין מוטלת על מדינת ישראל חובה כללית לדאוג לרווחת תושבי הרצועה ולשמור על הסדר הציבורי בתחומי רצועת עזה, לפי מכלול דיני הכיבוש של המשפט הבינלאומי. לישראל אין גם יכולת אפקטיבית במעמדה הנוכחי להשליט סדר ולנהל את החיים האזרחיים ברצועת עזה. בנסיבות שנוצרו, החובות העיקריות המוטלות על מדינת ישראל ביחס לתושבי רצועת עזה נובעות ממצב הלחימה השורר בינה לבין ארגון החמאס השולט ברצועת עזה; חובות אלה נובעות גם ממידת שליטתה של מדינת ישראל במעברי הגבול שבינה לבין רצועת עזה;

וכן מהמצב שנוצר בין מדינת ישראל לבין שטח רצועת עזה לאחר שנות השלטון הצבאי הישראלי באזור, אשר בעקבותיו נוצרה לעת הזו תלות כמעט מוחלטת של רצועת עזה באספקת החשמל מישראל."

20. בעקבות אירועים אלו, נתקבלה ביום 19.9.07 החלטה ב/34 של ועדת השרים לענייני בטחון לאומי (הקבינט), אשר הגדירה את רצועת עזה כ"שטח עויין", והטילה בין השאר מגבלה על תנועת אנשים וסחורות מרצועת עזה ואליה. כך נכתב בהחלטה:

"ארגון החמאס הוא ארגון טרור שהשתלט על רצועת עזה והפך אותה לשטח עויין. ארגון זה נוקט בפעילות עוינת נגד מדינת ישראל ואזרחיה ומהווה את הכתובת האחראית לפעילות זו. לאור זאת, הוחלט לאמץ את ההמלצות שהציגה מערכת הביטחון ובכלל זה המשך הפעילות הצבאית והסיכולית כנגד ארגוני הטרור. בנוסף, יוטלו הגבלות נוספות על שלטון החמאס באופן שתוגבל העברת טובין לרצועת עזה, צמצום אספקת הדלק והחשמל, ותוטל מגבלה על תנועת אנשים מהרצועה ואליה. ההגבלות ייושמו לאחר בחינה משפטית תוך התחשבות בהיבטים ההומניטאריים השוררים ברצועת עזה ומתוך כוונה להימנע ממשבר הומניטארי."

21. בהקשר זה נוסף, את דבריו של כב' השופט רובינשטיין, בבג"ץ 11120/05 חמדאן נ' אלוף פיקוד הדרום, תק-עד 2007(3), 2071 (פסק דין מיום 7.8.2007) (להלן – עניין חמדאן), אשר נכתבו ביחס לבקשה של תושבי רצועת עזה לאפשר להם ללמוד במוסדות להשכלה גבוהה באיו"ש, נכונים, למרבה הצער, אף כיום:

"עתירה זו מעוררת שאלה משפטית ואנושית שבנסיבות הסכסוך הפלסטיני-ישראלי אשר פתרונו אינו נראה קרוב, למרבה הצער, מציבה פער בין הרצוי למצוי שלעת הזאת קשה לגשר על פניו. העותרים, המסתייעים בעותרות ציבוריות ישראליות ופלסטינאיות, ובעיקר עמותת "גישא", הם עשרה פלסטינאים תושבי חבל עזה. העתירה מכוונת עצמה לבקשתם למעבר לגדה המערבית דרך ישראל או אחרת לשם לימודים בתחום הריפוי בעיסוק, ומשאלתם היא כי בקשותיהם ייבחנו פרטנית; אך רקעה רחב לאמיתו יותר, קרי, כי עניינו של המבקש לעבור מעזה לגדה המערבית לצורך לימודים, ייבחנו פרטנית, שהרי אין הבחנה שיוונית בין העותרים לאחרים במצב קרוב.

זאת, שעה שמטעמים בטחוניים הקשורים במלחמה בטרור אין כיום הסדר כזה לגילאי 16-35 מעזה, למעט בנסיבות הומניטריות, וסטודנטים נחשבים "קבוצת סיכון" מיוחדת בתוכם. על פני הדברים נראית העתירה כמציבה משאלה אנושית פשוטה, ועימה שאלה משפטית של סבירות המדיניות הקובעת מגבלות כלליות בתחום זה. אך הנושא שברקע שעמו אין מנוס מהתמודדות במענה הוא התנאים הקשים, הבלתי נורמליים ורוויי הטרור בין ישראל לחבל עזה (למצער), והקושי בפתרון דילמות הנובעות מן המצב באורח שיהא מקובל על ישראל הלוחמת בטרור, וגם יפתרו בעיות אישיות ואנושיות בהיקף רחב; "אוי לי מיוצרי אוי לי מיצרי".

...

י"ב. בשורה התחתונה, המצב בין ישראל לעזה מדורדר לעת הזאת לשפל המדרגה, ומתן צו מוחלט המייחד את העותרים לא ישתלב במציאות הקשה הנוכחית, ועל כן – בכפוף להערות אחדות – לא נוכל לקבל את העתירות.

בית המשפט אינו חי בבועה, וכדברי הנשיא ברק בבג"צ 2056/04 מועצת הכפר בית סוריק נ' ממשלת ישראל, פ"ד נח(5) 807, 861 "אף שמצויים אנו לעתים במגדל שן, מגדל זה מצוי בתוככי ירושלים, שלא פעם נפגעה מטרור חסר מעצורים. מודעים אנו להרג ולהרס אשר הטרור כנגד המדינה ואזרחיה גורר אחריו. ככל ישראלי אחר, אף אנו מכירים בצורך להגן על המדינה ואזרחיה מפני פגיעתו הקשה של הטרור". התקופה של כמעט שלוש שנים מאז ניתן פסק הדין בבג"צ 7960/04, לעניינם של אותם עותרים עצמם, לא היטיבה לצערנו עם משאלתם ועם עניינם של שוחרי שלום. עלייתו של החמאס ואחר כך השתלטותו הגמורה על עזה מזה, והמצב הלא פשוט בלשון המעטה שנוצר לאחר ההתנתקות (כנראה שלא כמצופה) מזה, לא קירבו את עזה ואיו"ש זו לזו במובן הפרקטי, וגם לא קירבו את עזה לישראל, מבחינת מערכת היחסים;

זאת - הגם שהקרבה הגיאוגרפית אז, עתה ולעתיד, לעולם עומדת. על כן אין בדינו להתעלם מכך ולומר לגורמי הביטחון, עולם כמנהגו (הטוב) נוהג ואנא היכבדו ואפשרו לעותרים את מבוקשם, וזאת בשעה שלאמיתו עולם כמנהגו (הקשה) נוהג. גישה כזאת לא תתיישב עם הדין, לרבות בהקשר השויון, כפי שינומק בתמצית להלן, וגם לא עם השכל הישר. לא ראינו גם צורך להתכנס לדיון במעמד צד אחד ולהידרש לחומר חסוי, שכן העובדות במכלולן מוכרות ושוות לכל נפש".

סמכותה הרחבה של המדינה לקבוע את הנכנסים בשעריה

22. נקודת המוצא הינה, כי למדינת ישראל כמדינה ריבונית סמכות רחבה ושיקול דעת נרחב לקבוע מי ייכנס לתחומה, וכי לנתין זר אין כל זכות שבדין להיכנס לשטחה הריבוני של המדינה. מקל וחומר, **כאשר מדובר בתושב שטח עוין או מדינת אויב**, המצויה במצב לוחמה עם ישראל.

עקרון זה נובע הן מכללי המשפט הבינלאומי לפיהם מכוח עקרון הריבונות המדינה רשאית להחליט מי ייכנס בשעריה והן מדיני הכניסה לישראל, המקנים לרשות המבצעת שיקול דעת רחב ביותר באשר לכניסת זרים לתחומה. במסגרת החקיקה הראשית המסדירה את הכניסה לישראל אף קיימת התייחסות מפורשות לעניינם של תושבי רצועת עזה (חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003).

עקרון זה מצא את מקומו גם בשורה ארוכה של פסקי דין של בית המשפט העליון. כך, למשל, נקבע בבג"ץ 5268/08 **ענבר נ' אלוף פיקוד הדרום**, תק-על 2009(4), 10368 (2009) (להלן – עניין ביקורי הכלואים), כדלקמן:

"נקודת המוצא בהקשר זה הינה - וביתר-שאת נוכח החלטת ועדת השרים - כי אין לאף זר זכות קנויה להיכנס לישראל ולמדינה נתון מכוח עקרון הריבונות שיקול דעת רחב לקבוע מי יכנס לתחומיה ומי יורחק ממנה אם אינו רצוי בה עוד."

בית המשפט העליון חזר על הלכה זו במסגרת פסק דינו בעע"מ 4620/11 קישאווי נ' שר הפנים (פורסם בתקדין) (להלן – עניין קישאווי) כדלקמן:

"נקודת המוצא לדיון היא שכפי שמקובל בכל מדינה ריבונית, אין לזרים זכות קנויה להיכנס לתחומי מדינת ישראל. מכוח עיקרון הריבונות נתון לרשויות המדינה שיקול דעת רחב לקבוע מי יכנס לתחומה, אף ששיקול דעת זה כפוף לביקורת שיפוטית על פי עילות הביקורת הנוהגות במשפט המינהלי. כפי שנפסק לא אחת, כלל זה כוחו יפה גם באשר לבקשות להיתרי כניסה של תושבי רצועת עזה."

23. מן האמור לעיל עולה, כי לעותרת אין כל זכות שבדין, קל וחומר זכות מוקנית כלשהי, לקבלת היתר כניסה לישראל, היות שמלכתחילה אין לתושבי רצועת עזה כל זכות להיכנס לישראל, ולכל היותר המדובר באי הענקת פריבילגיה בלבד, שנתינתה ושלייתה מסורות לשיקול דעתן המוחלט של הרשויות המוסמכות. לעניין זה ראו, לדוגמא, פסק דינו של בית המשפט הנכבד בבג"ץ 7277/94 פלוני נ' המושל הצבאי לחבל עזה תקדין – עליון כרך 95(2) 889 :

" לאיש מן העותרים אין זכות קנויה להיכנס לישראל כדי לעבוד בה. ההחלטה אם להתיר כניסתם לישראל, לצרכי עבודה או לצורך אחר כלשהו, נתונה לשיקול דעתו של המשיב..."

24. המשיבה תטען כי שיקול הדעת המוקנה לרשויות המת"ק המוסמכות בבחינת בקשות כניסה לישראל הינו שיקול דעת רחב ביותר בדומה לשיקול דעתו של שר הפנים בעניין זה, היות שכאשר הוא מפעיל את שיקול דעתו במתן היתר כניסה לישראל, עליו לשקול שיקולים דומים לאלה ששוקל שר הפנים על פי חוק הכניסה לישראל. לעניין זה ראה למשל, לשם הדוגמא היות שמדובר בנסיבות כניסה לישראל מאזור יהודה ושומרון השונות מעניינינו, דברים שנכתבו בבג"ץ 8073/06 חמאד חליל פטאפטה נ' מדינת ישראל :

" דין העתירה להידחות. אכן, בהיות העותר תושב האזור, אין לו זכות מוקנית להיכנס לישראל ולעבוד בה (ראו למשל בג"ץ 6662/00 חדאד נ' שר הביטחון, ניתן ביום 4.4.2001, מפי השופט מצא וכן לאחרונה בג"ץ 2475/06 פלוני נ' מפקד אזור יהודה ושומרון, ניתן ביום 13.6.06 מפי השופט לוי ובג"ץ 2875/06 כואזבה נ' שר הביטחון, ניתן ביום 27.6.06, מפי השופטת ארבל) למשיבים שיקול דעת רחב בעניין. נימוקי העתירה אינם מצביעים על קיומה של עילה להתערב בהחלטת המשיבים, המבוססת על נימוקים ביטחוניים, שלא לאפשר לעותר לעבוד בישראל (ראו עוד בג"ץ 11764/05 קרעאן נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, ניתן ביום 14.2.2006 מפי השופט ריבלין כתוארו אז)".

וראו גם, לשם הדוגמא אם כי בנסיבות השונות מעניינינו, בג"ץ 9135/06 עיצאם שאפי נ' אלוף פיקוד מרכז תק-על 2006 (4) 2, ביחס להגבלת כניסה לישראל מאזור יהודה ושומרון על רקע מניעה משטרתית :

" נקודת המוצא היא כי אין לעותר כל זכות שבדין להיכנס לתחומי מדינת ישראל, בין אם לצורכי עבודתו ובין אם לצורך אחר. מתן האפשרות להיכנס ארצה למי שאיננו תושב או אזרח מסור לשיקול דעתה הבלעדי של מדינת ישראל כחלק מריבונותה" הלכה זו נקבעה בשורה ארוכה של פסקי דין והיא בבחינת מושכלות יסוד. כך למשל בבג"צ 7277/94 פלוני נ' המושל הצבאי לחבל עזה נאמר:

" לאיש מן העותרים אין זכות קנויה להיכנס לישראל כדי לעבוד בה. ההחלטה אם להתיר כניסתם לישראל לצורכי עבודה או לצורך אחר כלשהו, נתונה לשיקול דעתו של המשיב".

ראה עוד לעניין זה בג"צ 6620/00 חדד נ' שר הביטחון, בג"צ 11809/05 אלסיד נ' היועץ המשפטי לממשלה וכן בג"צ 2875/06 כואזבה נ' שר הביטחון.

שיקוליו של המשיב למנוע כניסה הם רחבים וככלל בית המשפט לא יתערב בהם.

מעבר לכך ובהתייחס לסיבה בשלה לא ניתן לעותר היתר כניסה לישראל, דהיינו: המניעה המשטרית, ככלל – האפשרות לקיומה של מניעה משטרית היא סבירה ואפילו מתבקשת שהרי המשטרה מופקדת על ביטחונם של תושבי ישראל...".

25. סיכומם של דברים, הלכה פסוקה היא כי אין לאף זר, ובכלל זה לתושבי רצועת עזה, זכות קנויה להיכנס לישראל כדי לעבוד בה או לכל צורך אחר. מתן היתרי כניסה לישראל ניתנים, אם כן, לפנים משורת הדין ומכוח שיקול דעתן המוחלט של הרשויות המוסמכות.

מכל האמור נגזר גם היקפה של הביקורת השיפוטית אודות החלטת המשיבה בתחומים אלו. כך, בהתאם להלכה הפסוקה, בית המשפט לא ייטה להתערב במדיניות המשיבה אשר מבוססת על טעמים מדיניים וביטחוניים או על טעמים פליליים ולא ישים שיקול דעתו תחת שיקול הדעת של הגורמים המוסמכים. כך, נקבע בעניין ביקורי הכלואים:

"המדיניות נשוא העתירות שבפנינו בה נוקטים המשיבים נסמכת, כאמור, על החלטת ועדת השרים בדבר הטלת מגבלות שונות על רצועת עזה ועל תנועת אנשים מן הרצועה ואליה. החלטה זו נבחנה בעבר על ידי בית משפט זה בכל הנוגע לצמצום אספקת החשמל והדלק לרצועה (בג"ץ 9132/07 אלבסיוני אחמד נ' ראש הממשלה, פסקה 2 (טרם פורסם, 30.1.2008) (להלן: עניין אלבסיוני)) והובהר כי השיקולים שנשקלו על ידי ועדת השרים בהחלטתה הנ"ל היו שיקולים מדיניים וביטחוניים. לגבי שיקולים ממין אלה נתון לממשלה כידוע מתחם רחב של שיקול דעת ובהם ככלל אין בית המשפט נוהג להתערב. הוא הדין באשר למדיניות הנגזרת מאותה החלטה והמיישמת אותה כרוחה הלכה למעשה. גישה זו יפה היא גם לענייננו (לעניין שיקול הדעת הרחב הנתון לממשלה בענייני יחסי החוץ והביטחון בכלל, וביחס לרצועת עזה בפרט, ראו: בג"ץ 1169/09 פורום משפטי למען ארץ ישראל נ' ראש הממשלה, פסקאות 20-21 (טרם פורסם, 15.6.2009); בג"ץ 2650/09 מיטראל נ' שר החקלאות (טרם פורסם, 1.4.2009); בג"ץ 5551/08 שליט נ' ממשלת ישראל, פסקה 5 (טרם פורסם, 23.6.2008))"

וכך אף נפסק בעניין אלבסיוני:

"כבר אמרנו לא אחת כי איננו מתערבים באמצעי הביטחון אשר המופקדים על הביטחון נוקטים בהם – לא מבחינת יעילותם ולא מבחינת תבונתם – אלא בבחינת חוקיותם. תפקידנו מתמצה בקיום ביקורת שיפוטית על קיום כללי המשפט הישראלי והבינלאומי המחייבים את מדינת ישראל, ואשר המשיבים הצהירו בפנינו כי המדינה דבקה בקיומם".

ודברים דומים נכתבו ביחס למניעה משטרית בבג"צ 9135/06:

"מעבר לכך ובהתייחסות לסיבה בשלה לא ניתן לעותר היתר כניסה לישראל, דהיינו: המניעה המשטרית. ככלל – האפשרות לקיומה של מניעה משטרית היא סבירה ואפילו מתבקשת, שהרי המשטרה מופקדת על ביטחונם של אזרחי ישראל. מעבר לכך ובפן הקונקרטי: העבירה שבה הורשע העותר היא עבירה שגלומה בה מסוכנות. כפי שצוין לעיל, העותר השתמש בתעודות מזויפות לצורך כניסה לישראל ובפועל נכנס בעזרתן מספר פעמים. במצב הביטחוני הקיים כרגע, כניסה לישראל שלא בהיתר יש בה פוטנציאל של מסוכנות, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר במי שהראה שאינו נרתע מזיוף מסמך כדי להשיג את מטרותיו. שלא לדבר על כך כי עצם העובדה שהעותר אינו מכבד את חוקי מדינת ישראל, די בה כדי לא להתיר את כניסתו".

26. יתירה מכך, הלכה פסוקה היא כי לאור העדר הזכות להיכנס לישראל, אין לתושב רצועת עזה כל עילה שבדין לדרוש כי בית המשפט הנכבד יבדוק את צדקת החלטת המשיבה למנוע את כניסתו לישראל מטעמי מניעה ביטחונית או מטעמים אחרים (כל עוד אין מדובר בהחלטה שמקורה בשחיתות או טעמים פסולים אחרים). ר' לעניין זה פסה"ד בעניין בג"צ 239/06 ג'מאל יאמין נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית תק-על 2007(1)

"בנסיבות אלה, מדיניות על פיה ככלל אין מתירים כניסה לצורכי עבודה למעט במקרים חריגים, תואמת את הדין. במקרה זה הציגה הרשות המוסמכת אף טעמים מיוחדים לסירובה להתיר את כניסתו של העותר והתייחסה לטעמי ביטחון וקשר עם גורם המעורב בפלילים. כבר נפסק בעבר כי משאין לעותר זכות לעבוד בישראל, ברי שאין לו אף עילה לדרוש כי בית המשפט יבדוק את צדקת החלטת המשיב למנוע את כניסתו מטעמי ביטחון או מטעמים אחרים (בג"צ 6662/00 חדאד נ' שר הביטחון תק-על 2001(2)3. מאחר שלא עומדת לעותר זכות להיכנס לישראל לצורך עבודה, ממילא שיקול הדעת הנתון למשיב בעניין זה הוא רחב ביותר (בג"צ 4283/06 אוסטה נ' מדינת ישראל – משרד הביטחון תק-על 2006(2)4247). די לצורך כך בטעמים אותם פירט המשיב בתשובתו כנימוקים לאי מתן רשות כניסה לעותר."

ראו גם בג"צ 6662/00 חדאד נ' שר הביטחון תק – על 2001(2) :

" דין העתירה להידחות. משהודה העותר, כי אין לו זכות שבדין לעבוד בישראל, ברי שאין לו עילה לדרוש שבית המשפט יבדוק את צדקת החלטת המשיבים לסווגו כמנוע כניסה ..."

כן ר' החלטת כבוד השופטת פרוקצ'יה בבג"צ 4967/06 (תקדין) :

" דין העתירה להידחות על הסף. כלל הוא כי אין לתושב האזור זכות שבדין להיכנס לישראל ולעבוד בתחומה (בג"צ 739/06 תעאמרה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 2006(3)790 ; בג"צ 7475/05 כעאבנה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 2005(3)2662 ; בג"צ 2875/06 כואזבה נ' שר הביטחון תק-על 2006(2)4729). מכאן, כי אין לעותר גם עילה לדרוש כי בית המשפט יבדוק את צדקת החלטת המשיבים שלא להעניק לו היתר כניסה לישראל, אלא אם כן נראה, על פני הדברים, כי דבק בהחלטה פגם (בג"צ 6662/00 חדאד נ' שר הביטחון תק-על 2001(3)). בנסיבות עניין זה, מתבססת החלטת המשיב גם על טעם ביטחוני, המצביע על סיכון לביטחון הציבור במתן היתר כניסה לעותר... העתירה נדחית על הסף."

וכן החלטת כבוד השופטת פרוקצ'יה בבג"צ 5108/05 עודה נ' משטרת ישראל בנסיבות דומות לענייננו של מניעה פלילית :

" ... שכן אין לתושב האזור זכות שבדין לעבוד בישראל (ראו: בג"צ 6620/00 חדאד נ' שר הביטחון (טרם פורסם); בג"צ 7475/05 כעאבנה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (טרם פורסם)). אף לגופו של עניין לא מצאנו עילה להתערב בהחלטת המשיבה בדבר הגבלת כניסתו הזמנית של העותר לישראל, אשר נובעת, כאמור, מהרשעתו בעבירה של שהייה בלתי חוקית ומבוססת על נוהל הטיפול במנועי כניסה לישראל".

27. לאור האמור תטען המשיבה כי נוכח מדיניותו בתי המשפט המפורטת לעיל וכן משאין לעותרת זכות שבדין להיכנס לישראל ואין לה עילה לדרוש שבית המשפט יבדוק את צדקת החלטת המשיבה למנוע את כניסתה על רקע מניעה ביטחונית, דין העתירה להידחות על הסף.

28. למעלה מן הדרוש תוסיף המשיבה ותתייחס להלן למדיניות המעבר מרצועת עזה לישראל:

מדיניות המשיבה – הכניסה מרצועת עזה לישראל

29. כפי שפירטנו לעיל, במסגרת העימות המזוין עושים ארגוני הטרור מאמצים מרובים לביצוע פיגועי טרור בישראל, להחדיר לישראל פעילי טרור, להעביר ידע, אמצעים, כספי טרור, ומודיעין, באמצעות תושבי הרצועה שמאושרת כניסתם לישראל.

30. עם מאמצים אלה מבקשת ממשלת ישראל להתמודד, בין היתר, באמצעות צמצום התנועות מרצועת עזה לישראל וההפך.

לפיכך, בהתאם להחלטת ועדת השרים שאוזכרה לעיל, המדיניות הנוהגת בכל הנוגע לכניסת תושבי עזה לישראל הינה מדיניות המצמצמת את המקרים המאושרים ככלל לכניסה לישראל למקרים הומניטאריים וחריגים בלבד, וזאת כאשר אין מניעה ביטחונית או פלילית ביחס למבקש עצמו.

ראה, לעניין זה, מסמך "סטאטוס הרשאות לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל" (להלן: "סטאטוס הרשאות") (עמ' 13, פרק ב'); הזמין ומפורסם לציבור גם באינטרנט, המפרט אודות המדיניות הכללית בעניין זה.

כניסת פלסטינאים מרצועת עזה לישראל –

31. כאמור, נקודת המוצא כאן היא כי לתושבי רצועת עזה אין זכות להיכנס לישראל וגם אין להם עילה לדרוש כי בית המשפט יבדוק את צדקת החלטות המשיבה למנוע את כניסתם מטעמי ביטחון או על רקע מניעה פלילית.

32. אמנם, הכניסה לישראל למטרת ראיון בשגרירות זרה נכללת בעיקרון בגדרי הקריטריונים הקיימים (ראה מסמך "סטאטוס ההרשאות" בעמוד 16), אך, נזכיר כי העדר התנגדות ביטחונית הינו תנאי מהותי והכרחי לאישור הכניסה לישראל (ראה מסמך "סטאטוס ההרשאות" עמוד 3 פסקה ה', וכן עמוד 13 פסקה 1.ב).

33. עוד נציין, כי ההיגיון והשכל הישר מורים כי אין הכניסה לביצוע ראיון אשרה מהווה מקרה הומניטארי חריג (במשמעות הרגילה של המונח שמניעת הכניסה תוביל לנזק חמור לעותרת או חלילה לסיכון שלומה) ולכן לא ניתן לומר כי משקלו ההומניטארי גובר על השיקול הביטחוני, ובוודאי לא ניתן לטעון כי הרשות המוסמכת חרגה באופן קיצוני ממתחם הסבירות בהחלטתה.

גם הטענה הכללית אותה העלתה העותרת, כי אותה אשרה נועדה למטרת יציאתה של העותרת לארה"ב "בבוא היום" על מנת לבקר את אמה העתידה לעבור "ניתוח בעיניים", אינה מוסיפה לעניין משקלה ההומניטארי של הבקשה. נזכור, כי גם בהעדר התנגדות ביטחונית פרטנית, ביקורי משפחה כשלעצמם אינם מהווים "מקרה הומניטארי חריג" ואינם עילה לקבלת היתר כניסה לישראל בגדרי הקריטריונים הקיימים, וגם כניסה למטרת ביקורי קרובי משפחה חולים מותרת רק במקרים של המחלות מסכנות החיים והחמורות ביותר (ראה דוגמאות להלכה ארוכת השנים של ביהמ"ש העליון לעניין אי התרת תנועות למטרת ביקורי משפחה: בג"ץ 9657/07 גרבו נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית (פורסם באר"ש, ניתן ביום 24.7.08); בג"ץ 1583/10 אבו חמידה נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית (פורסם באר"ש, ניתן ביום 25.3.10); בג"ץ 5268/08 ענבר נ' אלוף פיקוד הדרום (פורסם באר"ש, ניתן ביום 9.12.09); בג"ץ 10336/06 אבו חוצה נ' אלוף פיקוד הדרום (פורסם באר"ש, ניתן ביום 27.12.06); בג"ץ 7235/09 המוקד להגנת הפרט נ' אלוף פד"ם (פורסם באר"ש, ניתן 16.9.09);

סוף דבר

34. לאור האמור לעיל המשיבה תטען כי דין העתירה להידחות על הסף ו/או לגופה. המשיבה תטען כי אין כל עילה או מקום להתערבות בהחלטתה שלא להתיר את כניסתה של העותרת לישראל לצרכי ראיון בקונסוליה האמריקאית בירושלים, מטעמים ביטחוניים.

המשיבה הפעילה סמכותה באופן ראוי וסביר, תוך שקילת מכלול העובדות והנתונים שהוצגו בפניה, ומכל מקום החלטת המשיבה איננה בלתי סבירה באופן המצדיק התערבותו של בית משפט נכבד זה.

יש לדחות את העתירה תוך חיוב העותרת בהוצאות ושכ"ט עו"ד כדין.

שני כ"ץ, עו"ד

סגנית בכירה בפרקליטות מחוז דרום - אזרחי